

▼B

▼C1

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

din 17 mai 2011

privind acordarea de asistență financiară din partea Uniunii pentru Portugalia

▼B

(2011/344/UE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară ⁽¹⁾, în special articolul 3 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Portugalia s-a confruntat recent cu presiuni din ce în ce mai mari pe piețele financiare, ceea ce a condus la preocupări tot mai accentuate legate de sustenabilitatea finanțelor sale publice. Într-adevăr, criza actuală a avut un impact dramatic și asupra finanțelor publice, fapt care a determinat în cele din urmă o creștere accentuată a spread-urilor datoriei suverane. Pe fondul retrogradărilor consecutive ale obligațiunilor portugheze de către agențiile de rating, Portugalia a ajuns în situația de a nu se mai putea refinanța în condițiile unor dobânzi sustenabile pe termen lung pentru bugetul de stat. În paralel, sectorul bancar, care depinde într-o foarte mare măsură de finanțarea externă, în special în zona euro, a fost din ce în ce mai mult deconectat de la finanțarea disponibilă pe piață.
- (2) Având în vedere aceste perturbări economice și financiare grave, cauzate de circumstanțe excepționale care nu puteau fi controlate de guvern, Portugalia a solicitat oficial, la 7 aprilie 2011, asistență financiară din partea Uniunii Europene, a statelor membre a căror monedă este euro și a Fondului Monetar Internațional (denumit în continuare „FMI”), cu scopul de a sprijini un program de politici care vizează redobândirea încrederii, revenirea economiei la creștere sustenabilă și asigurarea stabilității financiare în Portugalia, în zona euro și în Uniune. La 3 mai 2011, s-a ajuns la un acord între guvern și misiunea comună formată din reprezentanți ai Comisiei, FMI și BCE cu privire la un amplu program de politici cu o durată de trei ani, până la mijlocul anului 2014, care va fi inclus într-un Memorandum de politici economice și financiare și într-un Memorandum de înțelegere privind condițiile specifice de politică economică. Acest program de politici a fost susținut de cele două principale partide de opoziție.

⁽¹⁾ JO L 118, 12.5.2010, p. 1.

▼B

- (3) Proiectul de program de ajustare economică și financiară (denumit în continuare „programul”) prezentat de Portugalia Comisiei și Consiliului vizează restabilirea încrederii în sectorul bancar și în ceea ce privește situația datoriei suverane și sprijinirea creșterii și ocupării forței de muncă. Acesta prevede acțiuni ample pe trei fronturi. În primul rând, reforme structurale profunde și urgente care să stimuleze creșterea potențială, să ducă la crearea de locuri de muncă și să îmbunătățească competitivitatea (inclusiv prin devalorizare fiscală). Concret, programul cuprinde reforme ale pieței muncii, sistemului juridic, industriilor de rețea și sectoarelor locuințelor și serviciilor, în vederea consolidării potențialului de creștere al economiei, îmbunătățirii competitivității și facilitării ajustării economice. În al doilea rând, o strategie de consolidare bugetară credibilă și echilibrată, susținută de măsuri bugetare structurale și de un control fiscal îmbunătățit al parteneriatelor public-privat și al întreprinderilor de stat, cu scopul de a plasa ponderea datoriei publice brute în-PIB pe o traiectorie descendentă fermă pe termen mediu. Autoritățile se angajează să reducă deficitul la 3 % din PIB până în 2013. În al treilea rând, o strategie pentru sectorul financiar bazată pe recapitalizare și reducerea gradului de îndatorare, susținând eforturile în vederea protejării sectorului financiar împotriva reducerii dezordonate a gradului de îndatorare, prin mecanisme de piață susținute de instrumente alternative.
- (4) Conform prognozelor actuale ale Comisiei cu privire la creșterea PIB-ului nominal, (– 1,2 % în 2011, – 0,5 % în 2012, 2,5 % în 2013 și 3,9 % în 2014), obiectivele bugetare sunt compatibile cu o traiectorie a ponderii datoriei în PIB de 101,7 % în 2011, 107,4 % în 2012, 108,6 % în 2013 și 107,6 % în 2014. Ponderele datoriei în PIB se va stabili așadar în 2013 și ulterior va urma o traiectorie descrescătoare, în condițiile continuării reducerii deficitului. Evoluția datoriei este afectată de o serie de operațiuni financiare în afara bugetului, care, conform estimărilor, vor determina creșterea ponderii datoriei în PIB cu 1¼ puncte procentuale din PIB în 2011 și cu ¾ puncte procentuale pe an în perioada 2012-2014. Printre acestea se numără achiziții importante de active financiare, în special în vederea unei eventuale recapitalizări a băncilor și a finanțării întreprinderilor de stat, în valoare de ½% din PIB pe an în perioada 2011-2014. Pe de altă parte, procedurile de privatizare care totalizează aproximativ 3 % din PIB până în 2013 vor veni în sprijinul eforturilor de reducere a datoriei.
- (5) Conform evaluării realizate de Comisie, în colaborare cu Banca Centrală Europeană („BCE”) și cu FMI, Portugalia are nevoie de finanțare în valoare totală de 78 miliarde EUR (78 000 de milioane) în perioada iunie 2011 – mijlocul anului 2014. În ciuda ajustării bugetare semnificative, deficitul de finanțare al statului s-ar putea ridica la 63 de miliarde EUR în cursul perioadei acoperite de program, în ipoteza lipsei accesului pe piața de credit pe termen mediu și lung până în prima jumătate a anului 2013. Deși se presupune că Portugalia este capabilă să își refinanțeze o parte din datoria pe termen scurt existentă, programul prevede o rezervă de finanțare pentru cazul în care s-ar produce deviații neprevăzute de la scenariul de finanțare primar al Comisiei. Portugalia este încurajată să mențină și să adapteze operațiile sale pe piața financiară, în vederea consolidării accesului pe piață și a încrederii. Strategia pentru sectorul financiar inclusă în program care vizează reinstaurarea încrederii în sistemul bancar portughez pe o bază sustenabilă solicită

▼B

grupurilor bancare să aducă rata capitalului de bază de rangul I la un nivel de 9 % până la sfârșitul anului 2011 și de 10 % până la sfârșitul anului 2012 și să o mențină ulterior. Programul cuprinde un mecanism de sprijin bancar de până la 12 miliarde EUR, care să furnizeze capitalul necesar în cazul în care nu se pot găsi soluții de piață. Cu toate acestea, nevoile de finanțare reale ar putea fi considerabil mai mici, mai ales în cazul în care condițiile de pe piață se îmbunătățesc semnificativ, iar băncile nu se confruntă cu pierderi grave și neașteptate pe durata aplicării programului.

- (6) Programul va fi finanțat prin contribuții din surse externe. Asistența din partea Uniunii pentru Portugalia se va ridica la 52 miliarde EUR în cadrul Mecanismului european de stabilizare financiară („MESF”) instituit prin Regulamentul (UE) nr. 407/2010, la care se adaugă contribuții de la Fondul european de stabilitate financiară. De asemenea, Portugalia a solicitat de la FMI un împrumut în valoare de 23,742 miliarde DST (echivalentul a 26 miliarde EUR la cursul de schimb din data de 5 mai 2011), în cadrul unui mecanism de finanțare extinsă. Este necesar ca asistența financiară din partea MESF să fie furnizată conform unor termeni și condiții similare cu cele impuse de FMI. Asistența financiară a Uniunii ar trebui gestionată de către Comisie.
- (7) Consiliul ar trebui să revizuiască în mod regulat politicile economice implementate de Portugalia.
- (8) Condițiile specifice de politică economică convenite cu Portugalia ar trebui stabilite printr-un Memorandum de înțelegere privind condițiile specifice de politică economică („memorandumul de înțelegere”). Condițiile financiare detaliate ar trebui să fie stabilite într-un acord de împrumut.
- (9) Comisia, în colaborare cu BCE, ar trebui să verifice, la intervale regulate, prin intermediul misiunilor și al raportărilor periodice ale autorităților portugheze, dacă sunt îndeplinite condițiile privind politicile economice de care depinde asistența.
- (10) Pe tot parcursul implementării programului, Comisia ar trebui să furnizeze consultanță suplimentară cu privire la politici, precum și asistență tehnică în domeniul specifice.
- (11) Operațiunile la a căror finanțare contribuie Uniunea ar trebui să fie compatibile cu politicile Uniunii și să respecte legislația acesteia. Intervențiile în sprijinul instituțiilor financiare trebuie să se desfășoare în conformitate cu normele Uniunii în domeniul concurenței.
- (12) Asistența ar trebui acordată cu scopul de a sprijini punerea în aplicare cu succes a programului,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

▼M8

- (1) Uniunea acordă Portugaliei un împrumut de maximum 26 miliarde EUR, cu o scadență medie maximă de 19,5 ani. Scadența plăților individuale ale împrumutului poate fi de până la 30 de ani.

▼ M11

(2) Asistența financiară se acordă timp de trei ani și șase săptămâni începând cu ziua următoare datei intrării în vigoare a prezentei decizii.

▼ M1

(3) Comisia pune la dispoziția Portugaliei asistența financiară din partea Uniunii în maximum 14 tranșe. O tranșă poate fi plătită în una sau mai multe subtranșe. Scadențele subtranșelor acordate în cadrul primei și al celei de a doua tranșe pot fi mai lungi decât scadența medie maximă menționată la alineatul (1). În acest caz, scadențele subtranșelor ulterioare se stabilesc astfel încât scadența medie maximă menționată la alineatul (1) să fie respectată odată ce au fost deblocate toate tranșele.

▼ B

(4) Prima tranșă se plătește în urma intrării în vigoare a acordului de împrumut și a memorandumului de înțelegere. Eliberarea oricăror sume ulterioare în cadrul împrumutului este condiționată de evaluarea Comisiei, realizată în urma consultării cu BCE, evaluare care trebuie să fie favorabilă, asupra respectării de către Portugalia a condițiilor generale de politică economică definite în prezenta decizie și în memorandumul de înțelegere.

▼ M2

(5) Pentru fiecare tranșă, Portugalia plătește costurile finanțării din partea Uniunii.

▼ B

(6) În plus, Portugalia plătește costurile menționate la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 407/2010.

(7) Sunt permise atât utilizarea prudentă a swap-urilor pe rata dobânzii cu contrapărți care prezintă cea mai înaltă calitate de credit, cât și împrumuturile anticipate, dacă acestea sunt necesare în vederea finanțării împrumutului.

(8) Comisia decide cu privire la valoarea și deblocarea tranșelor ulterioare. Comisia decide cu privire la valoarea subtranșelor.

▼ M8

(9) La cererea Portugaliei, Comisia poate prelungi scadența unei rate sau a unei tranșe, cu condiția ca scadența medie maximă prevăzută la alineatul (1) să fie respectată. Comisia poate refinanța integral sau parțial împrumutul luat de ea în acest scop. Orice sume luate ca împrumut în avans se păstrează într-un cont la BCE, pe care Comisia l-a deschis pentru gestionarea asistenței financiare.

▼ B*Articolul 2*

(1) Asistența este administrată de Comisie într-un mod compatibil cu angajamentele luate de Portugalia.

(2) Comisia convine, în urma consultării cu BCE, împreună cu autoritățile portugheze, asupra condițiilor specifice de politică economică de care depinde asistența financiară, după cum se prevede la articolul 3. Aceste condiții se stabilesc într-un memorandum de înțelegere care urmează să fie semnat de Comisie și de autoritățile portugheze și care este compatibil cu angajamentele menționate la alineatul (1). Condițiile financiare detaliate se stabilesc într-un acord de împrumut încheiat cu Comisia.

▼ B

(3) Comisia, în colaborare cu BCE, verifică, la intervale regulate (cel puțin trimestrial), dacă sunt îndeplinite condițiile de politică economică aferente asistenței și transmite rapoarte în acest sens Comitetului economic și financiar înainte de eliberarea fiecărei tranșe. În acest scop, autoritățile portugheze cooperează pe deplin cu Comisia și cu BCE, punând la dispoziția acestora toate informațiile necesare. Comisia informează Comitetul economic și financiar cu privire la eventualele refinanțări ale împrumuturilor sau la modificarea condițiilor financiare.

(4) Portugalia adoptă și pune în aplicare măsuri suplimentare de consolidare pentru asigurarea stabilității macrofinanciare, în cazul în care astfel de măsuri devin necesare în cursul programului de asistență. Autoritățile portugheze se consultă cu Comisia și cu BCE înaintea adoptării unor astfel de măsuri suplimentare.

Articolul 3

(1) Se aprobă proiectul de program de ajustare economică și financiară (denumit în continuare „programul”) elaborat de autoritățile portugheze.

(2) Eliberarea fiecărei tranșe ulterioare primei tranșe este condiționată de implementarea satisfăcătoare a programului, mai exact a condițiilor specifice de politică economică prevăzute în memorandumul de înțelegere. Printre acestea se numără, *inter alia*, măsurile prevăzute la alineatele (4)-(8) din prezentul articol.

▼ M8

(3) Deficitul public nu trebuie să depășească 5,9 % din PIB în 2011, 5 % din PIB în 2012, 5,5 % din PIB în 2013 și 4 % din PIB în 2014. La calcularea acestui deficit nu se iau în considerare eventualele costuri bugetare ale măsurilor de sprijinire a băncilor în contextul strategiei guvernului portughez pentru sectorul financiar. Consolidarea bugetară se realizează prin măsuri permanente de înaltă calitate, reducându-se la minimum impactul consolidării acesteia asupra grupurilor vulnerabile.

(4) Portugalia adoptă măsurile menționate la alineatele (5)-(8) înainte de sfârșitul anului indicat, termenele exacte pentru anii 2011-2014 fiind precizate în memorandumul de înțelegere. Portugalia trebuie să fie pregătită să adopte măsuri suplimentare de consolidare pentru atingerea țintelor de deficit pe parcursul întregii perioade a programului.

▼ B

(5) Portugalia adoptă următoarele măsuri înainte de sfârșitul anului 2011, conform prevederilor memorandumului de înțelegere:

▼ M3

(a) Obiectivul privind deficitul fiscal pe anul 2011 este atins printr-o măsură excepțională. Activele dobândite ca urmare a transferului fondurilor de pensii ale băncilor către sistemul public de asigurări sociale nu se utilizează într-un mod care să afecteze sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice din Portugalia.

▼ M3

- (b) Portugalia adoptă măsuri care să contribuie la consolidarea gestionării finanțelor publice. Portugalia pune în aplicare măsurile prevăzute în noua lege privind cadrul bugetar, care cuprind elaborarea unui cadru bugetar pe termen mediu și instituirea unui Consiliu bugetar independent. Cadrul bugetar la nivel local și regional trebuie substanțial consolidat, în special prin prezentarea unor opțiuni-cheie de aliniere la cerințele noii legi privind cadrul bugetar a actelor legislative respective referitoare la finanțare. Portugalia intensifică raportarea și monitorizarea în domeniul finanțelor publice și consolidează normele și procedurile de execuție bugetară. Guvernul portughez pregătește o strategie pentru validarea și plata arieratelor, și anume prezintă un plan de perspectivă privind modul și momentul în care va fi stabilizat stocul arieratelor și explorează diferite opțiuni de a plăti a acestora. În ceea ce privește parteneriatele public-privat („PPP”), guvernul portughez nu va încheia niciun nou PPP înainte ca rezultatele studiului prevăzut în program privind PPP-urile existente și reformele juridice și instituționale propuse să devină disponibile.

▼ M1

- (c) Portugalia continuă consolidarea funcționării pieței muncii, în special prin luarea de măsuri de reformare a legislației privind protecția locurilor de muncă, a politicii referitoare la stabilirea salariilor și a politicii active privind piața muncii.

▼ B

- (d) În sectorul energetic, Portugalia adoptă măsuri care să faciliteze intrarea pe piață și crearea unei piețe iberice a gazului și revizuieste sistemele de sprijin și compensare în domeniul producției de electricitate. În cazul altor industrii de rețea, mai exact transporturi, telecomunicații și servicii poștale, Portugalia adoptă măsuri suplimentare de promovare a concurenței și a flexibilității.

▼ M3

- (e) Portugalia continuă deschiderea economiei pentru concurență. Guvernul portughez ia măsurile necesare pentru a se asigura că statul portughez sau organismele publice nu încheie, în calitate de acționar, acorduri care ar putea împiedica libera circulație a capitalurilor sau ar putea influența controlul gestiunii societăților. Noua lege a privatizării trebuie să respecte de asemenea principiile liberei circulații a capitalurilor și să nu acorde sau să permită acordarea de drepturi speciale statului. Se efectuează o revizuire a legislației privind concurența în scopul îmbunătățirii rapidității și a eficienței punerii în aplicare a normelor de concurență.

▼ B

- (f) Portugalia ameliorează practicile și regulile în domeniul achizițiilor publice, contribuind astfel la crearea unui mediu de afaceri mai competitiv și la sporirea eficienței cheltuielilor publice.

▼ M1

- (g) Portugalia adoptă măsuri pentru a îmbunătăți eficiența și sustenabilitatea întreprinderilor de stat la nivel central, regional și local. Portugalia pregătește un document de strategie cuprinzător referitor la întreprinderile de stat, care să revizuiască structura tarifară și prestarea de servicii, precum și un plan destinat să reducă nevoile de finanțare ale acestora începând cu 2012. Portugalia implementează planurile în curs pentru a reduce costurile operaționale cu cel puțin 15 % în medie în întreprinderile de stat care depind de administrația centrală din afara sectorului de sănătate și pregătește un plan echivalent pentru întreprinderile de stat care depind de administrațiile locale și regionale.

▼ M3

- (h) Portugalia elaborează un acord financiar cu Regiunea Autonomă Madeira („RAM”) în concordanță cu programul. Până la încheierea acordului respectiv și la punerea în aplicare a acestuia în bugetul RAM, Portugalia monitorizează îndeaproape execuția bugetului RAM, menține suspendarea transferurilor din partea statului către guvernul RAM și nu onorează noi datorii sau garanții comerciale sau financiare ale guvernului RAM și ale întreprinderilor publice din RAM care nu sunt aprobate de ministerul de finanțe.

▼ M6

- (6) Conform prevederilor memorandumului de înțelegere, Portugalia adoptă în 2012 următoarele măsuri:

- (a) deficitul public nu trebuie să depășească 5,0 % din PIB în 2012. Portugalia monitorizează în continuare îndeaproape evoluțiile bugetare și implementează și alte modificări ale politicilor pentru a atinge ținta pentru 2012. În acest scop, Portugalia trebuie să înghețe unele credite din bugetul pentru 2012 pentru proiecte de investiții încă nedemarate, să majoreze taxele de timbru pentru proprietățile imobiliare cu valoare mare, să majoreze cotele de impozitare pentru veniturile din investiții, să anticipeze unele dintre măsurile bugetare din 2013 cu incidență asupra beneficiilor sociale, să pună în aplicare măsuri suplimentare care să genereze economii în consumul intermediar și să majoreze alte venituri pentru a asigura îndeplinirea țintei de deficit pentru 2012;
- (b) Portugalia trebuie să vizeze o reducere a cheltuielilor în 2012 de cel puțin 6,8 miliarde EUR, inclusiv prin reducerea salariilor și a forței de muncă din sectorul public, prin reduceri ale pensiilor, printr-o reorganizare amplă a administrației centrale, prin eliminarea redundanțelor și a altor acțiuni ineficiente, prin reducerea transferurilor către întreprinderile de stat, prin reorganizarea și reducerea numărului de municipii și comune, prin reduceri în sectorul învățământului și al sănătății, prin reducerea transferurilor către autoritățile regionale și locale și prin reduceri ale cheltuielilor de capital și ale altor cheltuieli, astfel cum se prevede în program;
- (c) în ceea ce privește veniturile, Portugalia pune în aplicare măsuri în valoare de cel puțin 3 miliarde EUR, inclusiv prin extinderea bazei TVA prin reducerea scutirilor și prin reorganizarea listelor de bunuri și servicii care fac obiectul unor rate reduse, intermediare și superioare, majorarea accizelor, extinderea bazelor de impozitare a profitului și a venitului prin reducerea deducerilor fiscale și limitarea regimurilor speciale, asigurarea convergenței dintre deducerile fiscale aplicate în cazul pensiilor și cele aplicate veniturilor din salarii și modificări ale impozitului pe proprietate prin reducerea substanțială a scutirilor. La aceste măsuri se adaugă acțiuni de combatere a evaziunii fiscale, a fraudei și a economiei subterane;

▼ M6

- (d) Portugalia adoptă în continuare măsuri care să contribuie la consolidarea gestionării finanțelor publice. Portugalia pune în aplicare măsurile prevăzute în noua lege privind cadrul bugetar, inclusiv elaborarea unui cadru bugetar pe termen mediu. Cadrul bugetar local și cel regional trebuie substanțial consolidate, în special prin alinierea legislației respective privind finanțarea la cerințele noii legi privind cadrul bugetar. Portugalia intensifică raportarea și monitorizarea în domeniul finanțelor publice și consolidează normele și procedurile de execuție bugetară. Guvernul portughez aplică strategia pentru validarea și plata arieratelor și intensifică punerea în aplicare a legii privind controlul angajamentelor pentru a evita crearea de noi arierate. Portugalia pune în aplicare noul cadru juridic și instituțional privind parteneriatele public-privat (PPP). Niciun PPP nu trebuie lansat înainte ca noul cadru să fie complet funcțional. Pe baza unui studiu întocmit de o firmă internațională de audit, Portugalia elaborează un plan strategic detaliat, în deplină conformitate cu dreptul Uniunii aplicabil, inclusiv cu legislația în domeniul achizițiilor publice, în vederea obținerii unor câștiguri bugetare substanțiale, reducând în același timp la minimum nivelul datoriei și asigurând reducerea sustenabilă a datoriei publice. Portugalia adoptă o lege care să reglementeze constituirea și funcționarea întreprinderilor de stat la nivel central, regional și local;
- (e) Portugalia aplică noua legislație pentru a reorganiza și a reduce în mod semnificativ numărul de entități administrative locale. Schimbările respective vor intra în vigoare înainte de începutul următorului ciclu electoral local. În plus, Portugalia își intensifică eforturile pentru raționalizarea sectorului public prin reducerea entităților și printr-o mai bună împărțire a sarcinilor la toate nivelurile administrației publice;
- (f) Portugalia aprofundează reforma privitoare la gestionarea veniturilor prin consolidarea legăturilor dintre *Autoridade Tributária e Aduaneira* și serviciile de colectare a veniturilor din cadrul securității sociale, reducând numărul de birouri municipale și eliminând problemele care persistă în domeniul sistemului de recurs fiscal;
- (g) Portugalia pune în aplicare acordul financiar cu Regiunea Autonomă Madeira;
- (h) Portugalia adoptă măsuri pentru a îmbunătăți eficiența și sustenabilitatea întreprinderilor deținute de stat la nivel central, regional și local. Portugalia analizează posibilitățile de gestionare a datoriei importante a întreprinderilor de stat, inclusiv *Parpública*, și de asigurare a unor condiții mai bune pentru finanțarea pe piață. Portugalia urmărește atingerea unui echilibru operațional la nivel de sector până la sfârșitul anului 2012;
- (i) Portugalia continuă punerea în aplicare a programului de privatizare. Vânzarea directă a *Caixa Seguros*, departamentul de asigurări al *Caixa Geral de Depósitos* (CGD), este în curs;
- (j) guvernul portughez trebuie să prezinte parlamentului portughez proiecte legislative privind alinierea plăților compensatorii cu media Uniunii de 8-12 zile pe an de activitate și să creeze un fond de compensare pentru plățile compensatorii;

▼ M6

- (k) Portugalia promovează o politică salarială compatibilă cu obiectivele de stimulare a creării de locuri de muncă și de îmbunătățire a competitivității societăților comerciale în vederea corectării dezechilibrelor macroeconomice. Pe perioada programului, orice fel de creșteri ale salariilor minime au loc numai dacă acest lucru este justificat de evoluțiile economice și de pe piața muncii. Se iau măsuri în vederea soluționării deficiențelor sistemelor actuale de negocieri salariale, printre care o legislație care să redefinească criteriile și modalitățile de extindere a acordurilor colective de muncă și care să faciliteze acordurile la nivelul societăților comerciale. Până atunci, contractele colective de muncă nu se prelungesc;

- (l) Portugalia continuă să sporească eficacitatea politicilor sale active privind piața forței de muncă în conformitate cu rezultatele raportului de evaluare și cu planul de acțiune pentru îmbunătățirea funcționării serviciilor publice de ocupare a forței de muncă;

- (m) Portugalia pune în aplicare măsurile stabilite în planul său de acțiune pentru ameliorarea calității învățământului secundar și profesional și a formării profesionale;

- (n) se îmbunătățește funcționarea sistemului judiciar prin punerea în aplicare a măsurilor propuse în cadrul foii de parcurs privind reforma judiciară și prin aplicarea de măsuri specifice menite să elimine progresiv cauzele nesoluționate de tribunale și să promoveze modalități alternative de soluționare a litigiilor;

- (o) Portugalia continuă deschiderea economiei sale pentru concurență. Guvernul portughez ia măsurile necesare pentru a se asigura că prin acțiunile sale nu se vor crea obstacole în calea liberei circulații a capitalurilor și, în special, că statul portughez sau organismele publice nu încheie, în calitate de acționar, acorduri care ar putea împiedica libera circulație a capitalurilor sau ar putea influența controlul gestiunii societăților. Funcționarea serviciilor profesionale trebuie stimulată prin ameliorarea recunoașterii cadrului de calificare profesională și prin eliminarea restricțiilor inutile impuse profesiilor reglementate. În activitățile imobiliare și de construcții, Portugalia stabilește cerințe mai puțin împovărătoare pentru furnizorii transfrontalieri și analizează obstacolele în calea stabilirii furnizorilor de servicii;

- (p) se îmbunătățesc cadrul concurențial și cadrul de reglementare. Portugalia consolidează independența, autonomia și guvernanta principalelor autorități naționale de reglementare, pune în aplicare legea concurenței cu scopul de a crește rapiditatea și eficacitatea punerii în aplicare a normelor în materie de concurență, monitorizează apariția de noi cazuri și raportează în ceea ce privește funcționarea instanței specializate în domeniile concurenței, reglementării și supravegherii;

▼ **M6**

- (q) în sectorul energetic, Portugalia adoptă măsuri care să faciliteze intrarea pe piață și să promoveze crearea unei piețe iberice a gazului și ia măsuri suplimentare pentru transpunerea integrală a celui de al treilea pachet legislativ al UE privind energia. Pentru a-i asigura autorității naționale de reglementare independența, autonomia și toate competențele prevăzute în pachetul legislativ, Portugalia adoptă noile regulamente privind autoritățile de reglementare, astfel cum s-a convenit în iulie 2012 cu CE/BCE/FMI, până la sfârșitul celui de al treilea trimestru al anului 2012 și se asigură că acestea produc efecte înainte de sfârșitul anului, la timp pentru liberalizarea pieței energiei electrice și gazelor. Portugalia ia măsuri pentru a revizui sistemele de sprijin și compensare în domeniul producției de energie electrică. Portugalia ia măsuri pentru a reduce marjele de profit excesive și pentru a elimina deficitul tarifar („défice tarifário”) până în 2020, cu accent pe sistemele de compensare pentru garantarea capacității de producție, regimul special de generare (energie din surse regenerabile – cu excepția sprijinului acordat pe baza sistemelor de licitație – și cogenerare) și regimul normal de generare („CMEC” și „CAE”);
- (r) în cazul altor industrii de rețea, în special transporturi, telecomunicații și servicii poștale, Portugalia adoptă măsuri suplimentare de promovare a concurenței și a flexibilității;
- (s) Portugalia adoptă o serie de măsuri în vederea creșterii eficienței sistemelor de acordare a licențelor pentru amenajarea teritoriului și a celor industriale, comerciale și turistice. În plus, guvernul portughez analizează și accelerează ritmul de prelucrare a cererilor pentru acordarea de licențe pentru proiectele de investiții planificate rămase nesoluționate sau în privința cărora nu s-a luat nicio decizie timp de peste 12 luni;
- (t) Portugalia pregătește un plan de acțiune cu măsuri care să faciliteze accesul societăților comerciale, în special al IMM-urilor, la finanțare și la export.

▼ **M9**

- (7) Portugalia adoptă în anul 2013 următoarele măsuri, conform prevederilor memorandumului de înțelegere:
- (a) deficitul public nu depășește 5,5 % din PIB în 2013. La calcularea acestui deficit nu se iau în considerare eventualele costuri bugetare ale măsurilor de sprijinire a băncilor în contextul strategiei guvernului pentru sectorul financiar. Măsurile de consolidare incluse în bugetul pe 2013 și în bugetul suplimentar sunt puse în aplicare în mod riguros, pe tot parcursul ultimelor luni ale anului. În plus, în cazul apariției unor noi derapaje în execuția bugetului, guvernul pune în aplicare măsuri corective suplimentare;
- (b) Portugalia continuă punerea în aplicare a programului său de privatizare;
- (c) Portugalia finalizează punerea în aplicare a strategiei serviciilor partajate în administrația publică;
- (d) Portugalia continuă reorganizarea și raționalizarea rețelei de spitale prin specializarea, concentrarea și reducerea serviciilor spitalicești, prin gestionarea și operarea comună a spitalelor și asigură punerea în aplicare a planului de acțiune multianual privind reorganizarea spitalelor;

▼ M9

- (e) în urma adoptării modificărilor la Legea nr. 6/2006 privind noile contracte de închiriere în mediul urban și la decretul-lege care simplifică procedura administrativă în cazul renovărilor, Portugalia realizează o evaluare cuprinzătoare a funcționării pieței locuințelor;
- (f) Portugalia elaborează un sistem de înregistrare funciară la nivel național pentru a permite o distribuție mai echitabilă a costurilor și a beneficiilor la executarea planificării urbane;
- (g) în respectarea hotărârii Curții Constituționale din 26 septembrie 2013, Portugalia elaborează și pune în aplicare alte opțiuni de reformă a pieței muncii, cu efect similar celor care au fost declarate neconstituționale prin hotărârea menționată;
- (h) Portugalia promovează o politică salarială compatibilă cu obiectivele de stimulare a creării de locuri de muncă și de îmbunătățire a competitivității societăților comerciale în vederea corectării dezechilibrelor macroeconomice. Pe perioada programului, orice fel de creștere a salariului minim are loc numai dacă acest lucru este justificat de evoluția situației economice și a pieței muncii;
- (i) Portugalia continuă să sporească eficacitatea politicilor sale active privind piața forței de muncă în conformitate cu rezultatele raportului de evaluare și cu planul de acțiune pentru îmbunătățirea funcționării serviciilor publice de ocupare a forței de muncă;
- (j) Portugalia continuă să pună în aplicare măsurile stabilite în planurile sale de acțiune privind ameliorarea calității învățământului secundar și profesional și a formării profesionale; în mod particular, guvernul prezintă planuri privind eficientizarea cadrului de finanțare a școlilor și stabilește lista școlilor profesionale de referință;
- (k) Portugalia încheie procesul de adoptare a modificărilor sectoriale restante, necesare pentru punerea în aplicare integrală a Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾;
- (l) guvernul prezintă Parlamentului portughez statutele modificate ale organismelor profesionale;
- (m) Portugalia aprobă modificările corespunzătoare ale statutelor autorităților naționale de reglementare;
- (n) Portugalia publică rapoarte trimestriale privind ratele de recuperare, durata și costurile cauzelor de insolvență corporativă, durata și costurile cauzelor fiscale și privind rata soluționării procedurilor de executare;
- (o) Portugalia își ameliorează mediul de afaceri prin finalizarea reformelor în curs destinate să reducă sarcina administrativă (ghișeu unic pe deplin operațional prevăzut de Directiva 2006/123/CE și proiecte fără autorizare prealabilă) și prin simplificarea în continuare a procedurilor actuale de acordare a licențelor, a reglementărilor și a altor sarcini administrative din economia portugheză care constituie un obstacol major pentru dezvoltarea activităților economice;
- (p) Portugalia încheie procesul de reformă a sistemului de guvernare portuară, inclusiv revizuirea concesiunilor privind operațiunile portuare;

⁽¹⁾ Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (JO L 376, 27.12.2006, p. 36).

▼ M9

- (q) Portugalia pune în aplicare măsurile de îmbunătățire a funcționării sectoarelor poștei și telecomunicațiilor;
- (r) Portugalia pune în aplicare măsurile de îmbunătățire a funcționării sistemului de transport;
- (s) Portugalia pune în aplicare măsurile de eliminare a deficitului tarifar din sectorul energetic;
- (t) Portugalia se asigură că noul cadru juridic și instituțional privind PPP este aplicat și că contractele PPP din sectorul rutier continuă să fie renegociate în conformitate cu planul strategic prezentat de guvern și cu revizuirea cadrului de reglementare, în vederea obținerii unor câștiguri bugetare substanțiale, în special în 2013;
- (u) Portugalia continuă să se concentreze asupra măsurilor de combatere a fraudei și a evaziunii fiscale și a celor de întărire a respectării legii de către contribuabili.

▼ M11

- (8) În 2014, Portugalia adoptă următoarele măsuri, conform prevederilor memorandumului de înțelegere:
  - (a) deficitul public general nu depășește 4 % din PIB în 2014 și se oprește acumularea de noi arierate. La calcularea țintei de deficit nu se iau în considerare eventualele costuri bugetare ale măsurilor de sprijinire a băncilor în contextul strategiei guvernului pentru sectorul financiar. Pentru a atinge acest obiectiv, Portugalia pune în aplicare măsuri de consolidare în valoare de 2,3 % din PIB, astfel cum sunt definite în legea bugetului pe 2014 și în legislația aferentă adoptată în acest scop;
  - (b) pentru a controla eventualele derapaje la nivelul cheltuielilor, guvernul monitorizează îndeaproape respectarea plafoanelor de cheltuieli ale ministerelor prin raportare lunară către Consiliul de miniștri;
  - (c) Portugalia definește și pune rapid în aplicare modificările preconizate în ceea ce privește condițiile de eligibilitate pentru pensiile de urmaș și elaborează legea-cadru de reglementare a condițiilor de vânzare a licențelor pentru jocurile de noroc online, până la sfârșitul lunii martie. În plus, Portugalia ia măsuri decisive pentru a pune în aplicare vânzarea convenită a unor concesiuni portuare;
  - (d) ampla reformă a impozitului pe profit trebuie pusă în aplicare pe baza cadrului bugetar existent, astfel încât să se respecte obiectivele de consolidare bugetară;
  - (e) se menține regula „statu-quo” în ceea ce privește cheltuielile fiscale la nivel central, regional sau local. Se intensifică eforturile de combatere a evaziunii și fraudei fiscale referitoare la diferite tipuri de taxe, printre altele prin monitorizarea sistemului de facturare electronică. Până la cea de-a douăsprezecea revizuire se efectuează un studiu privind economia subterană pe piața locuințelor în vederea identificării unor modalități de diminuare a evaziunii fiscale în sectorul închirierilor;

▼ M11

- (f) în cazul în care se materializează anumite riscuri de ordin legislativ sau alte riscuri legate de execuția bugetară, Portugalia pune în aplicare măsuri compensatorii de înaltă calitate pentru a îndeplini ținta de deficit;
- (g) guvernul precizează măsurile care sunt necesare pentru atingerea țintei de deficit bugetar de maximum 2,5 % din PIB în 2015. Planurile detaliate se reflectă în documentul de strategie bugetară pentru 2014, care urmează să fie publicat până la sfârșitul lunii aprilie 2014. Acesta precizează, de asemenea, plafoanele de cheltuieli detaliate aplicabile ministerelor de resort. Pentru a se conforma cerințelor cadrului bugetar al Uniunii, acest document furnizează totodată detalii privind planurile bugetare pe termen mediu;
- (h) strategia de consolidare pentru anul 2015 este sprijinită, printre altele, de următoarele măsuri:
- (i) guvernul stabilește, în cursul anului 2014, o grilă unică de salarizare care ar urma să fie implementată în 2015 și vizează raționalizarea și coerența politicii de remunerare pentru toate posturile din sectorul public;
  - (ii) se implementează grila unică pentru suplimentele salariale, prevăzută pentru punere în aplicare în 2014, al cărui impact va fi resimțit pe deplin în 2015;
  - (iii) se aplică noi măsuri de reformă completă a sistemului de pensii, menită să îmbunătățească viabilitatea sa pe termen lung. În acest sens, comitetul privind reforma sistemului de pensii, numit de curând, elaborează detaliile specifice ale reformei. Reforma include măsuri pe termen scurt, care corelează și mai mult drepturile de pensie și criteriile economice și demografice, respectând, în același timp, principiile progresivității, în conformitate cu hotărârea recentă a Curții Constituționale privind alinierea sistemului de pensii aplicabil funcționarilor publici la sistemul de pensii general. Detaliile acestei reforme trebuie prezentate înainte de cea de-a douăsprezecea reevaluare, iar proiectul de lege trebuie prezentat Parlamentului în prima jumătate a anului. Sunt prevăzute, de asemenea, măsuri suplimentare de asigurare a viabilității pe termen lung a sistemelor de pensii. În plus, guvernul se asigură că vârsta de pensionare, mărită de curând, se va aplica efectiv pensionarilor în regim CGA în 2014; și
  - (iv) până la jumătatea lunii aprilie, se definesc noi măsuri menite să permită îndeplinirea obiectivului de 2,5 % din PIB;
- (i) strategia bugetară pe termen mediu se bazează pe reforme suplimentare care sunt, printre altele, prezentate în propunerea de reformare a statului. Aceste reforme au ca obiectiv îmbunătățirea eficienței sectorului public și a calității serviciilor sale. Pornind de la prima rundă de consultări cu partenerii sociali, progresele înregistrate de această agendă urmează să fie dezbătute în cadrul celei de-a douăsprezecea reevaluări;

▼ M11

- (j) Portugalia publică un raport privind cheltuielile fiscale, ca parte din bugetul 2014 pentru administrațiile centrale, regionale și locale;
- (k) Portugalia instituie un departament contabil în cadrul Ministerului Finanțelor, pentru a îmbunătăți contabilitatea și cadrul de raportare pentru sectorul public, până la sfârșitul lunii iunie 2014. Ca parte a îndatoririlor sale, acesta asigură o contabilitate corespunzătoare pentru veniturile, cheltuielile, activele și pasivele legate de conturile bancare și datoriile guvernului, precum și de PPP;
- (l) legea privind controlul angajamentelor este pusă în aplicare, în integralitatea sa, în rândul tuturor entităților publice, pentru a împiedica generarea de noi arierate;
- (m) Portugalia ia măsuri suplimentare pentru a consolida în continuare sistemul de gestionare a finanțelor publice. Portugalia revizuieste legea-cadru a bugetului, în vederea transpunerii integrale a legislației Uniunii în domeniu, până la sfârșitul lunii martie. În plus, Portugalia efectuează o revizuire mai amplă a legii-cadru a bugetului pentru a reduce fragmentarea bugetară, prin limitarea numărului de entități bugetare și revizuirea clasificării propriilor venituri, pentru a optimiza structura creditelor bugetare, pentru a spori responsabilitatea și pentru a ancora mai mult finanțele publice într-un cadru pe termen mediu. Aspectele-cheie și structura noii legi se elaborează până la sfârșitul lunii aprilie 2014. Portugalia se asigură că măsurile de punere în aplicare a noului cadru bugetar la nivelul administrației centrale se aplică și la nivel regional și local;
- (n) Portugalia pune integral în aplicare noul cadru juridic și instituțional privind parteneriatele public-privat. Renegocierea parteneriatelor public-privat au loc în diverse sectoare, pentru a limita impactul lor bugetar. Raportarea anuală privind parteneriatele public-privat oferă o evaluare detaliată a riscurilor bugetare care decurg din aceste parteneriate și din concesiuni, în timp util pentru evaluarea bugetului din punctul de vedere al riscurilor fiscale. În urma aplicării noii legi-cadru privind întreprinderile de stat și în virtutea rolului mai puternic al Ministerului de Finanțe în calitate de acționar, se angajează personal suplimentar în unitatea tehnică pentru monitorizarea întreprinderilor de stat. Guvernul își continuă programul amplu de restructurare a întreprinderilor de stat, cu scopul de a păstra și consolida un echilibru operațional sustenabil. Guvernul continuă privatizările care sunt deja în curs de desfășurare;
- (o) Portugalia continuă reformele orientate către o administrare modernă și mai eficientă a veniturilor, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale. Portugalia anunță, până la finalul lunii martie 2014, lista celor 50 % dintre administrațiile fiscale locale care urmează să fie închise până în mai 2014. Volumul resurselor umane dedicate auditului în administrația fiscală trebuie să crească cu cel puțin 30 % din numărul total al angajaților, până la încheierea celei de-a douăsprezecea reevaluări. În cadrul administrației fiscale se înființează un nou departament de servicii pentru contribuabili, care reunește diverse servicii destinate acestora. Unitatea de gestionare a riscurilor trebuie să

▼ M11

fie complet operațională în primul trimestru al anului 2014, concentrându-se inițial pe proiecte specifice care vizează ameliorarea respectării legislației de către lucrătorii independenți și de către persoanele cu averi nete mari. Situația respectării legislației fiscale este monitorizată în permanență. Se consolidează cadrul juridic și de reglementare pentru combaterea spălării de bani, cu scopul de a lupta mai eficient împotriva spălării banilor și a infracțiunilor care conduc la spălarea de bani, inclusiv împotriva infracțiunilor fiscale;

- (p) Portugalia prezintă un raport conținând următoarele obiective:
- (i) identificarea suprapunerilor de servicii și jurisdicții și a altor surse de ineficiență între administrația centrală și administrațiile locale, precum și
  - (ii) reorganizarea rețelei de servicii descentralizate ale ministerelor, în principal prin intermediul rețelei *Lojas do Cidadão* (ghișee unice pentru administrație și utilități) și al altor soluții, înglobând zone geografice structurate mai eficient și intensificând utilizarea serviciilor partajate și a guvernării electronice;
- (q) Portugalia continuă să pună în aplicare o strategie de servicii partajate în administrația publică, în special în ceea ce privește gestionarea resurselor umane și tehnologiile informației și comunicațiilor;
- (r) Portugalia continuă să pună în aplicare reforme în domeniul gestionării resurselor umane în administrația publică. În baza unui studiu și a unui raport privind suplimentele salariale, Portugalia prezintă, înainte de cea de-a douăsprezecea reevaluare, propuneri legislative pentru stabilirea unei grile unice pentru suplimentele salariale, în vederea punerii sale în aplicare până în iunie 2014. Noua lege generală a muncii în administrația publică, menită să simplifice normele existente cu privire la ocuparea forței de muncă în sectorul public și să le alinieze la structura codului muncii din sectorul privat, trebuie să fie aprobată de Parlament până la sfârșitul lunii martie 2014;
- (s) Portugalia se asigură de eficiența și eficacitatea sistemului de asistență medicală, prin continuarea utilizării raționale a serviciilor și a controlului cheltuielilor, inclusiv a cheltuielilor publice pentru produse farmaceutice și servicii medicale spitalicești și prin eliminarea arieratelor;
- (t) Portugalia continuă reorganizarea și raționalizarea rețelei de spitale prin specializarea, concentrarea și redistribuirea serviciilor spitalicești și asigură punerea în aplicare a planului de acțiune multianual privind reorganizarea spitalelor;
- (u) Portugalia continuă să realizeze reforme pentru remedierea nivelului ridicat de segmentare al pieței muncii;

▼ M11

- (v) Portugalia promovează o politică salarială compatibilă cu obiectivele de stimulare a creării de locuri de muncă și de îmbunătățire a competitivității societăților comerciale în vederea corectării dezechilibrelor macroeconomice. Pe perioada programului, orice fel de creșteri ale salariilor minime au loc numai dacă acest lucru este justificat de evoluțiile economice și de pe piața muncii;
- (w) Portugalia continuă să sporească eficacitatea politicilor sale active privind piața forței de muncă, în conformitate cu rezultatele raportului de evaluare și cu planul de acțiune pentru îmbunătățirea funcționării serviciilor publice de ocupare a forței de muncă;
- (x) Portugalia continuă să pună în aplicare măsurile stabilite în planul său de acțiune pentru a ameliora calitatea învățământului secundar și profesional și a formării profesionale și pentru a stimula întreprinderile să se implice în sistemul de educație și formare profesională;
- (y) Portugalia pune în aplicare un plan de creare a unei societăți independente de servicii logistice în domeniul gazelor naturale și al energiei electrice;
- (z) Portugalia pune în aplicare măsuri adecvate pentru a elimina datoria aferentă tarifelor la energie și pentru a asigura sustenabilitatea sistemului național de energie electrică;
- (aa) Portugalia adoptă măsurile de îmbunătățire a funcționării sistemului de transport. Portugalia implementează integral Planul strategic pentru transport pentru perioada 2011-2015, inclusiv acțiunile pe termen lung care să asigure eficiența și durabilitatea;
- (bb) Portugalia continuă să pună în aplicare transpunerea pachetelor feroviare ale UE;
- (cc) Portugalia continuă să-și îmbunătățească sistemul de guvernanță a porturilor, inclusiv reglementarea economică și operarea acestuia;
- (dd) Portugalia continuă eliminarea barierelor la intrare, relaxarea cerințelor existente în materie de autorizare și reducerea sarcinii administrative în sectorul serviciilor;
- (ee) Portugalia încheie procesul de adoptare a normelor privind sectorul construcțiilor și a altor modificări sectoriale restante care sunt necesare pentru aplicarea integrală a Directivei 2006/123/CE și le înaintază Parlamentului, dacă este cazul;
- (ff) Guvernul prezintă Parlamentului statutele modificate ale organismelor profesionale;

▼ **M11**

- (gg) Portugalia își ameliorează mediul de afaceri prin completarea reformelor în curs privind reducerea sarcinii administrative, asigurându-se în special că ghișeul unic este pe deplin operațional, pentru a garanta respectarea prevederilor Directivei 2006/123/CE și a Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁾, precum și printr-o mai mare simplificare a procedurilor actuale de acordare a licențelor, a reglementărilor și a altor sarcini administrative din economie care constituie un obstacol major pentru dezvoltarea activităților economice;
- (hh) în urma adoptării modificărilor la Legea nr. 6/2006 privind noile contracte de închiriere în mediul urban și la decretul-lege care simplifică procedura administrativă în cazul renovărilor, Portugalia realizează o evaluare cuprinzătoare a funcționării pieței locuințelor;
- (ii) guvernul aprobă modificările corespunzătoare ale statutelor autorităților naționale de reglementare și asigură funcționarea efectivă a modelului de finanțare a autorității de concurență;
- (jj) Portugalia evaluează impactul regimului facultativ de contabilitate de casă în materie de TVA;
- (kk) Portugalia continuă să implementeze programul amplu de reducere sau simplificare a procedurilor excesive de acordare a licențelor, a reglementărilor și a altor poveri administrative în economie.
- (9) Pentru a restabili încrederea în sectorul financiar, Portugalia urmărește să păstreze un nivel adecvat al capitalului în sectorul bancar și asigură un proces riguros de reducere a gradului de îndatorare, în conformitate cu termenele stabilite în memorandumul de înțelegere. În această privință, Portugalia pune în aplicare strategia privind sectorul bancar portughez, convenită împreună cu Comisia, BCE și FMI, astfel încât să se poată menține stabilitatea financiară. În mod concret, Portugalia:
- (a) se asigură că rezervele de capital ale băncilor sunt în continuare corespunzătoare și respectă noile norme în materie cerințe de capital, astfel cum sunt prevăzute în Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁾;
- (b) își încurajează băncile să își consolideze în mod sustenabil rezervele de capital;
- (c) își menține angajamentul de a furniza în continuare sprijin pentru sistemul bancar, dacă este necesar, încurajând băncile să caute soluții în sectorul privat și punând în același timp la dispoziția băncilor viabile resurse din partea mecanismului de sprijinire a solvabilității bancare, în conformitate cu normele Uniunii în materie de ajutoare de stat, dar în condiții foarte stricte;

⁽¹⁾ Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 255, 30.9.2005, p. 22).

⁽²⁾ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

▼ M11

- (d) asigură o reducere echilibrată și ordonată a gradului de îndatorare în sectorul bancar, care este esențială pentru eliminarea permanentă a dezechilibrelor de finanțare și pentru reducerea dependenței de finanțarea din partea Eurosistemului pe termen mediu. Finanțarea băncilor și planurile de capital sunt revizuite trimestrial;
- (e) continuă consolidarea organizării *Banco de Portugal* în materie de supraveghere, optimizarea proceselor de supraveghere din cadrul acesteia și dezvoltarea și implementarea de noi metodologii și instrumente de supraveghere. *Banco de Portugal* va revizui standardele în materie de credite neperformante pentru a realiza convergența cu criteriile incluse în standardele tehnice relevante ale Autorității Bancare Europene, conform termenelor stabilite la nivelul Uniunii;
- (f) continuă să monitorizeze trimestrial nevoile potențiale de capital ale băncilor, utilizând o abordare anticipativă în condiții de stres, inclusiv prin integrarea noului cadru pentru teste de rezistență agregate în procesul de asigurare a calității, care permite o revizuire a principalilor factori ce determină rezultatele;
- (g) continuă să monitorizeze îndeaproape punerea în aplicare a măsurilor convenite în planurile de restructurare a băncilor care au primit aport de capital public;
- (h) asigură cedarea la timp a filialelor și a activelor în toate cele trei societăți de stat cu scop special, inclusiv prin intermediul celor doi furnizori de servicii selectați;
- (i) analizează planurile de redresare ale băncilor, emite orientări pentru sistem cu privire la planurile de redresare în conformitate cu standardele tehnice relevante ale Autorității Bancare Europene și cu dreptul relevant al Uniunii privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și elaborează planuri de rezoluție pe baza rapoartelor prezentate de bănci;
- (j) pregătește rapoarte trimestriale privind punerea în aplicare a noilor instrumente de restructurare; continuă să monitorizeze punerea în aplicare a cadrului care să le permită instituțiilor financiare să se angajeze în restructurarea extrajudiciară a datoriilor gospodăriilor și facilitează aplicarea cadrului pentru restructurarea datoriilor întreprinderilor. Pregătește, în consultare cu *Banco de Portugal*, un plan strategic care vizează identificarea unor soluții la problema supraîndatorării corporative, precum și sprijinirea realocării de capital către sectoarele productive ale economiei, promovând în același timp stabilitatea financiară;
- (k) continuă monitorizarea situațiilor grave de îndatorare în sectorul întreprinderilor și al gospodăriilor prin intermediul unor rapoarte trimestriale, precum și monitorizarea implementării noului cadru de restructurare a datoriilor, pentru a garanta funcționarea sa cât mai eficace;
- (l) încurajează, pe baza propunerilor deja prezentate, diversificarea soluțiilor de finanțare pentru sectorul întreprinderilor, dezvoltă și pune în aplicare soluții care oferă alternative de finanțare la creditele bancare tradiționale pentru sectorul întreprinderilor, prin intermediul unei game de măsuri de ameliorare a accesului acestora la piețele de capital;

▼ M11

- (m) continuă să evalueze impactul pe care îl au îmbunătățirile instrumentelor de credit garantate de guvern asupra ratelor reale ale dobânzilor; este pregătită să adopte, dacă este necesar, politici alternative prin care să se asigure că prețul împrumuturilor garantate de guvern este stabilit în mod competitiv și transparent, în beneficiul utilizatorilor finali; prezintă rapoarte periodice cu privire la progresele înregistrate;
- (n) creează o instituție financiară pentru dezvoltare (IFD) având drept scop simplificarea și centralizarea punerii în aplicare a instrumentelor financiare sprijinite prin fondurile structurale și de investiții europene pentru perioada de programare 2014-2020. IFD nu acceptă depozite sau alte fonduri rambursabile de la populație, nu se angajează în acordarea de împrumuturi directe, nu investește în datoria publică și nu acordă împrumuturi guvernului. Proiectul de model de afaceri și statutul IFD sunt concepute astfel încât să se evite orice risc și orice povară suplimentară asupra finanțelor publice.

▼ M6

- (10) Pentru a garanta aplicarea fără probleme a condițiilor din program și pentru a ajuta la corectarea dezechilibrelor într-un mod sustenabil, Comisia oferă în mod permanent consultanță și orientări cu privire la reformele bugetare, structurale și ale pieței financiare. În cadrul asistenței care va fi acordată Portugaliei, în colaborare cu FMI și cu BCE, Comisia reevaluează periodic eficacitatea și impactul economic și social al măsurilor convenite și recomandă măsurile de corecție care sunt necesare în vederea promovării creșterii și a creării de locuri de muncă, a asigurării consolidării bugetare necesare și a reducerii la minimum a efectelor sociale negative, mai ales asupra celor mai vulnerabile părți ale societății portugheze.

▼ B*Articolul 4*

Portugalia deschide un cont special la Banca Portugaliei în vederea gestionării asistenței financiare din partea Uniunii.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Republicii Portugheze.

Articolul 6

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.